

VANALINNA HARIDUSKOLLEEGIUM

TEATAJA

MAIKUU SÜNNIPÄEVALAPSED:

MADLI VÄLI 1.5

TAAVI-HANS KÖLAR 1.5

LEENA SIRP 3.5

SAALE KIVIMAKER-RULL 5.5

BRITA PIHT 6.5

ANNE KIRIKAL 7.5

MOONIKA SIIMETS 7.5

ANNA MAZURTŠAK 8.5

JANA PERENS 8.5

KRISTJAN VEERMÄE 8.5

KRISTINE NOODLA 9.5

OTT KADARIK 9.5

SIIM TÖKKE 9.5

KARIN SUSS 10.5

SIRJE ROHTLA 12.5

ARGO ROOTS 16.5

AET ADMAN 18.5

ENE SALUMÄE 18.5

GEORG MERILO 18.5

JAKOB TEPPU 19.5

LIINA KOLK 19.5

PILLE HAVAKATS 19.5

KRISTEL RANNAÄÄRE 20.5

MAILIS SEERO-BOISBOURDIN 20.5

HANS JOHANNES PREGEL 21.5

RHETT KÜTSEN 21.5

ANNA-THERESIA OLDROYD 22.5

MARI PREKUP 22.5

JOONAS JÜRGEN KISEL 25.5

KAUPO KANGUR 26.5

RIIVO SINIJÄRV 27.5

EVE PADAR 28.5

MARET ALANGO 29.5

MARIA VOUGLAID 29.5

EVA RAND 30.5

MAREK MERE 30.5

MAIE TALTS 31.5

SELLES NUMBRIS

Vanematekogu..... 2

Õnnitlused..... 2

Raamatuarvustusi..... 2-3

MINU SUURIM ÕNN

Minu jaoks pole kõige suuremat õnne olemas. Mul on palju õnnelikke hetki, nende seast on raske just seda kõige suuremat õnne leida.

Minu meelest põhjustab õnne enamasti inimene. Sageli minu pere või sõbrad. Minul kestab õnn kauem siis, kui kõik on rahulikud ning keegi ega mina ei lähe närvi. Muidu lõppeb õnn ruttu ära. Minu õnn tekib siis, kui ma mingi uue oskuse omandan, kui ma näen, kuulen, vaatan või teen midagi, mis mulle meeldib. Hea toit ka. Näiteks perega reisil käies Tallinki laevas Rootsi lauas, sest seal saab enda lemmiktoite kokku panna. Õnnetunde tekitab minus sõprus ja teadmine, et olen kedagi aidanud või kellelegi midagi kinkinud või andnud. Samuti, kui ma võidan mõne võistluse või mängu ausal teel, muidu ei tee see mind TEGELIKULT õnnelikuks. See, kui mu sõber on rõõmus, teeb mind ka õnnelikuks. Samuti teeb mind õnnelikuks, kui olen midagi peaaegu eluaeg tahtnud (oma tuba) ja lõpuks saan selle. Ka mingi hea lõhn võib mind õnnelikuks teha. Näiteks mu väikese venna, minu teki, minu kaisuhiire või grillitud vahukommide lõhn. Tegelikult pole suurimat õnne vajagi, tähtis on lihtsalt õnnelikke hetki märgata ja positiivne olla. Leida igas hetkes midagi head.

Ingel Luise Liivo, 3.T

3.T KEVADHAIKUSID

*Karulauk on hea,
päike teda soojendab
mullast pistab pea.*

Mia Marie Videvik

*puudel tärkavad
väiksed kollased pungad
valgus on okstes*

Elli Hoyer

*Linnud tagasi
Teevad endale pesa
Pardiperekond*

Sofia Savisaar

*liblikas lendab
polegi enam röövik
ilus ja kuldne*

Eleanor Lennard

*See on tammepuu.
Tamme otsas laulab lind.
Lind see hüüab "Huu!"*

Emma Marie Ots

VANEMATEKOGU 6. 05. 20

1. Laulufestivali perekontsert „Elutuba“. Tehti ettepanek, et sel aastal võiks teha virtuaalkontserdi. Peredele tehakse üleskutse saata videod oma etteastetest **1. juuniks**. Ettepanek saadetakse alg- ja põhikooli lapsevanematele, samuti PMK ja Kohila mõisakooli lapsevanematele. Virtuaalkontserti saaks vaadata alates 5. juunist 2020.

2. Valvelaud võiks olla avatud juba alates **11. maist** kell **9.00–14.00**, alates **18. maist** kell **9.00** kuni vajaduseni – otsustatakse järgmises Vanematekogus. Iga osakond teeb tabeli, kes ja millal viibib koolimajades.

Erandina lubatakse teha 1+1 tunde põhikoolis, kui täidetakse eriolukorra tingimusi, ja viia läbi eksperthinnangute tagasisidet koolimajas. Anu Reidakuga rääkida läbi desinfitseerimine.

3. Gümnaasiumi plaan kooliaasta lõpuni.

♦10. ja 11. klass

Õppetöö jätkub **5. juunini**. Tunnid, arvestused, järeltööd jne. Mõned 11. klassi õpilased kaitsevad oma praktilisi töid.

♦12. klass valmistub eksamiteks. Kuni eksamiteni toimuvad

konsultatsioonid.

Soovijad kaitsevad oma praktilisi töid.

29. mai: eesti keele riigieksam.

5. juuni: matemaatika riigieksam.

20. juuni: inglise keel Cambridge Assessment English C1 Advanced kirjalik eksam (suuline osa 12.–22. juuni)

♦10. juuni: gümnaasiumi õppenõukogu.

♦12. klassi lõpuaktuse kuupäev on veel lahtine. Juuniks on see paika pandud. Kuna riigieksamite tulemuste tähtaeg on 30. juuni, toimub aktus ilmselt juuli alguses.

Planeeritud on kaks varianti.

a) Lõpuaktus Katariina kirikus. Sõltub veel koroonaviiruse levikust ning ministeeriumi määrustest, kas saame seda pidada koos peredega või ainult õpilastega.

b) Virtuaalaktus juhul, kui olukord ei luba üldse tavalist aktust korraldada.

Seoses 12. klassi lõpetamisega on veel kavas:

Tutipidu koos 1. klasside lastega (Zoomi keskkonnas).

Lõpupidu (arvatavasti augustis ja kui võimalik)

Põhikool paneb info välja kodulehele.

ÕNNITLUSED

Auhinnalised kohad üleriigiliselt arvustuste võistlusel Ulakass 2020

Meie kooli õpilastel läks arvustuste võistlusel Ulakass 2020 väga hästi, pälviti lausa kaks esikohta: **Kim Lili Tamm (9. T)** põhikooli arvestuses ja **Riste Sofie Käär (10. K)** gümnaasiumi arvestuses. 3. koha väärilise töö kirjutas **Linda Morel (11. H)** ja eripreemia pälvis **Ida Ulita Vooglaid (10. R)**. Õpilaste juhendajad olid **Sanne Haab** ja **Kati Käpp**.

Ulaklass on juba 18. korda toimunud üle-eestiline arvustuste võistlus 7.–12. klasside õpilastele. Arvustamiseks valitav eesti või välis autori ilukirjanduslik teos peab olema ilmunud (esmakordselt eesti keeles) ajavahemikus 2010–2020.

Palju õnne tublidele lugejatele-kirjutajatele!

AUHINNALISI ARVUSTUSI

Üheõhtuluule

Riste Sofie Käär

Andrus Kasemaa

„Mees otsib naist“

EKSA 2019

Mäletan selgelt esimest korda, kui Andrus Kasemaa loomingut lugesin. „Olla luuletaja“. Külma värinad. Olin vaimustuses – nii lihtne ja samas nii nüansirohke, nii kaootiline ja ometigi nii rütmiliselt täpne ja läbimõeldud. Iga sõna täpselt oma kohas. Kuigi elamus ja üldpilt teosest „Mees otsib naist“ jäi minu jaoks hulga kahvatumaks ja nõrgemaks kui eelnevad sama autori raamatud, hakkab siingi silma Kasemaale omast tühisusega mänglevat kriipivust, lihtsakoelist nostalgilisust, ja nagu varasemates luulekogudeski, läbib raamatut kindel joon ja teema. Raamatu lõpus võib lugeja tõdeda, et mees tõepoolest otsib naist.

Kasemaa luule on ehituselt ladus ja küllaltki lihtne, võiks lausa öelda, et naiivne. Ta ei ürita või ei vaevu midagi ülemäära ilustama ega kunstiliselt kujundama. Räägib häbenemata nii naeruväärsest napsõnalisest, nagu soovib. Vihma sajab. Päike paistab. Mets võetakse maha. Mees otsib naist. Lihtsuses peituvat ju ilu ja kirjutamist ei pea liiga tõsiselt võtma ega tohigi. Ühest küljest teeb tagasihoidlik vorm teksti lihtsamini jälgitavaks ja võib lasta loo sisul rohkem välja paista, aga samas trummeldab kuklas vaikne kiuslik hääl, mis seab kirjandusteose väärtuse kahtluse alla ja heidab ette, et luuletaja on meid justkui tüssanud. Lubati luulet, saime...? Lihtsalt esteetilistel kaalutlustel suurtähtedest ja kirjavahemärkidest hoiduva lause, mille kirjapanekul on veidi liiga tihti enter-klahvi vajutatud? Tekib õrn mulje, et kirjanik on luuletused ühe õhtuga valmis vorpinud ja juba enne kümnet ra-

huliku südamega magama läinud. Ja seda mitte tänu erakordsele inspireeritusele, vaid lihtsalt soovist luulekogu kokku saada, et oleks tehtud.

Eelmiste luulekogudega võrreldes tekitab antud teos minu jaoks pisut odavama ja kommertslikuma Instagrami-luule tunde. Samas, seekordses raamatus tundub Kasemaa looming veidi rõõmsameelsem ja hooletum, mängides siin-seal sõnade tähendusega ja pannes neid uude konteksti. Veidi kannatlikumal süüvimisel on muidugi täiesti võimalik leida tekstide näiliselt lapsikust labasusest sügavamaidki kihte. Nii eksib tahes-tahtmata sekka tema enda kergelt eneseiroonilisi naiseotsimismõtteid ja -igatsust, mis ridade vahel ja ridades on ootamatus harmoonias kummaliselt veidrate ajalehes kuulutajatega. Äratundmisrõõmu tekitavad viited klassikutele, näiteks lubadus neuu loomaaeda ja kohvikusse viia. Jutumärgid loomulikult võrtsi lisamas. Näiliselt süütute lausete kahemõttelisus ja kasutu kalambuuri vastanduvad mänglevalt nukravõitu sügavmõttelisusega. Hoolimata luuletuste kõiguvast sisulisest ja vormilisest tasemest muudavad lapselikkus ja heatahtlik „kõik-on-mõttetu“ raamatu siiski kuidagi omaseks. Iga paarikümne lehe tagant eksib kehvepoolsete leheküljetäitjate sekka mõni teravam luuletus, mida lugedes leiad end muigamas ja kaasa noogutamas – inimesed on praht. Luulekogu ilus komplekteeritus ja tutvumiskuulutuse esireana kasutamise süsteem igas luuletuses on kindlasti plusspunktideks, kui raamatut tervikuna lugeda. Konteksti puudumisel ei ole enam neist pusletükkidest siiski eriti efektsed. Ja võib-olla polegi tarvis. Kasemaa luule puhul ei olegi minu arvates tegemist ettelugemislulega (näiteks ridade „kohtun julge pärnu naisega! / Vabanessin just vanglast“ ette lugemine ilma kontek-

stita ei paista minu jaoks eriti paeluv ega meelelahutuslik), vaid millegagi, mida kutsuksin üheõhtuluuleks. See on luule, mille saatel sa ühe õhtu kirelt keeltkõrvetava pärnaõietee ja aknataguse vihmakrabina saatel veedad, neelad raamatutäie luuletusi korruga ja üleliia mälumata. Muheled küll aeg-ajalt, aga järgmisel samasugusel õhtul on enamik lugusid meelest läinud, tsiteerida ei oska ühtegi. Meeles on ainult see õhkörn tunne – tunne kutsuvast tühisusest ja rahulikult fakte konstateerivast käegalöömisest. Tunne, mida tekitada on raske, aga mille vari jääb kauaks meelde.

Kuna raamatus kasutatud kuulutused on eri inimeste üles pandud, kohtab teose jooksul mitmeid erinevaid karaktereid, mõni on oma väljaütled ka Kasemaa käe läbi signeerinud. Üks tihedamini välja ilmutavaid tegelaskujusid on Aleks, kes üpris vastandlike mõtteavaldustega silma paistab. Kord on ta hooliv ja tagasihoidlik noormees, kord aga hoopis pealetükkiv ja ennastekestestav härra. Kes tõeline Aleks on ja kas tõelist teda üldse eksisteerib, jääb lugeja enda mõistatada. Raamat on justkui teatud tüüpi masse kaasav performance, kusjuures mass pole teadlik, et teda kaasati. Teost lehitsedes leiab end ikka ja jälle tõdemast, et ilmselt pole kuulutuste üles riputatud paraku just sedasorti inimesed, kes luuleraamatuid loevad, hoolimata ääretult kunstilisest lähenemisest õigekirjale ja lausehitusele. Naljakas mõelda, et nad inspireerisid kunstnikku, kirjutasiid luuletuse alg- või põhiosa, ja ei saa sellest ise iialgi teada.

Memento mori Armeenia moodi Ida Ulita Vooglaid

Narine Abgarjan
„Taevast kukkus kolm õuna“
Tänapäev 2016

„Reedel, kohe pärast keskpäeva, kui üle taevakupli veerunud päike laskus väarikalt oru lääneservale, heitis Sevojantsi Anatolia surema. Enne kui teise ilma minna, kastis ta hoolikalt juurviljaaeda ja puistas kanadele varuga sööta – ei ole ju teada, millal naabrid avastavad tema elutu keha, linnud ei saa ometi söömata ringi käia.“ Nende sõnadega alustab Armeenia päritolu Narine Abgarjan oma raamatut „Taevast kukkus kolm õuna“. Abgarjan maalib lugeja värvika pildi Maniš-kari mäe küljel asuva Marani küla minevikust, olevikust ja lõpuks ka tulevikust. Juba raamatu esimeses osas tehakse lugeja tuttavaks Marani kannatusterohke ajaloo, millest ei puudu ei näljahäda ega looduskatastroofid. Kuigi kõigist raskustest tuldi siiski läbi, on küla algselt sadadest elanikest jäänud alles vaid paarkümmend, noorim neist 58-aastane Anatolia. Külaelanikud teavad, et hiljemalt kahekümne aasta pärast on nemadki manalateed läinud, ning kunagi õitsev kogukond vajunud lõplikult unustusse.

Raamatu ülesehitus on segadusseajav, pidevad hüpped mineviku ja oleviku ning eri tegelaste vahel frustrerivad, tegelased on loomult vigased, nende nimed on keerulised ega jää meelde ning olud on kohati lausa masendavad. Kuid mis siis paneb mitmed seda lugenud inimesed (nende hulgas mina ise) väitma, et „Taevast kukkus kolm õuna“ on üks vaimustavamaid raamatuid, mida nad oma elu jooksul on lugenud? Küllap see, et algul lugejat segadusse ajavad hüpped minevikku aitavad tegelikkuses anda edasi maranlaste elu ja identiteedi liigutavat, raudset seotust minevikuga. Hüpped eri tegelaste vahel loovad täidlase pildi nendevahelistest suhetest, tegelaste vead rõhutavad nende häid omadusi ja inimlikkust ning kontimurdvalt rasked olud annavad võimaluse näha inimeste vastupidavust, eneseohverdusi ja kokkuhoidvust.

Hoolimata oma tugevast seosest Ida-Euroopa kultuuriruumiga

Ka selles teoses mängib autor meeldivalt ühiskonnakriitiliste teemadega, tegemata seda aga pealetükkivalt, vihaselt või etteheitvalt, vaid pehmelt ja nukralt, justkui kerge irooniaga õlgu kehitades ja nentides: halvasti on. Kui varem on Andrus Kasemaa oma luuletustes puudutanud lisaks armastusele põhiliselt sõja- ja loodusteemasid, siis kogus „Mees otsib naist“ muigab ta põhiliselt ühiskondlike rollide ja üha vabameelsemateks muutuvate sotsiaalsete normide ja tavade üle. Või siis pigem nende üle, kes teemasid ülemäära tähtsaks peavad. Samas ei jäta autor endast külma ega hoolimatut muljet, vaid meenutab pigem kedagi, kes meist kõrgemal olles maapealseid juhtumisi jälgib. Samuti kumab kogu raamatu kontseptsioonist läbi tänapäeva inimest kummitav üksildus ja igatsus nii armastuse ja seltsi kui ka täieliku rahu ja vaikuse järele. Igatsus minna tagasi lihtsuse juurde, lapsepõlve ja looduse keskele: „Hei naised keegi nõmme metsas midagi teha soovib / Ja kui ei soovi siis äkki midagi rakvere metsas / või pääsküla rabas // [---] // või kuskil lõuna-eeesti metsas kui meeldib / lõuna-eeesti võime // ka sinna sõita / kui hiiumaal veel metsi on, siis võiks teha / midagi ka seal“. Igatsus unustada ebakindlus ja usaldada. Luulekogu „Mees otsib naist“ on lugemist väärt. Halba pole seal midagi ja ühel õhtupoolikul tasub see kätte võtta juba selleks, et näha, kui toredalt jantlikke naiseotsimiskulutusid inimesed üles panevad. Aga eelkõige selleks, et veel enam hinnata Andrus Kasemaa teisi luulekogusid.

asetub „Taevast kukkus kolm õuna“ lihtsate inimeste raske elu kirjelduste kaudu ühte kategooriasse Skandinaavia Knut Ham-suni „Maa õnnistuse“ ja Trygve Gulbransseni raamatuga „Ja taamal laulavad metsad“. Kõigi kolme teose tegevus vältab läbi mitme aastakümne, tuues lugeja ette suured raskused käiskäes lootuse püsimisega. Niisugused raamatud on parim vastumürk praeguse infoajastu hektilisele kurnavusele, tõmmates lugeja märkamatuult välja muredest ning tutvustades talle vanaaegsena näivat, aga reaalsuses tänapäeva hästi sobituvat leplikku ellusuhtumist.

Minu jaoks oligi ehk teose lummavaim osa see müstiline rahu, millega Abgarjan kirjeldas ka kõige kohutavamaid sündmusi ning mis tõsisis esile just tema tegelaste eluterves suhtumises surma. Külaelanike kummastavalt mõjuvat rahu ka kõige lähedasemate inimeste surma puhul on võimalik lahti mõtestada ainult nende usku võtmene kasutades. Kas surma juurde jääb üldse midagi hirmutavat või kohutavat, kui surija või tema lähedased usuvad, et teda ootab ees parem paik? Surijale jääb võib-olla ainult hirm oma mahajäävate lähedaste saatuse pärast, kuid sõlmides Armeenia mägiküla elanike usu teispoosusesse nende vastupidavuse ja leplikkusega, muutub alusetuks ka see kartus.

Eraldi tunnustust väärrib ka autori võime kirjutada sada viiskümmend lehekülge, andmata lugejale aimugi, kas raamatu tegelaste olevik kattub meie omaga või leiab astet kakssada, sada või kolm aastat tagasi. Alles viimastel lehekülgedel hakkab tunduma, et tegevus peab ikkagi jääma viimase paarikümne aasta sisse, kuid seegi jääb uduseks. Ajastu määramatus loob ruumi, kus vähemalt osaliselt tegelaste tegusid ja mõtteid defineeriva ajastu mõju asendatakse inimsuse ajatute seaduste, pahede ja vooruste mõjuga. Inimelu probleemid, millega Abgarjan oma tegelased silmitsi asetab, omandavad seeläbi ajatu olemuse ning (ükskõik kui teistsugusest maailmast pärit) lugeja hakkab tahes-tahtmata looma üha rohkem paralleele raamatu ja omaenda elu vahele.